

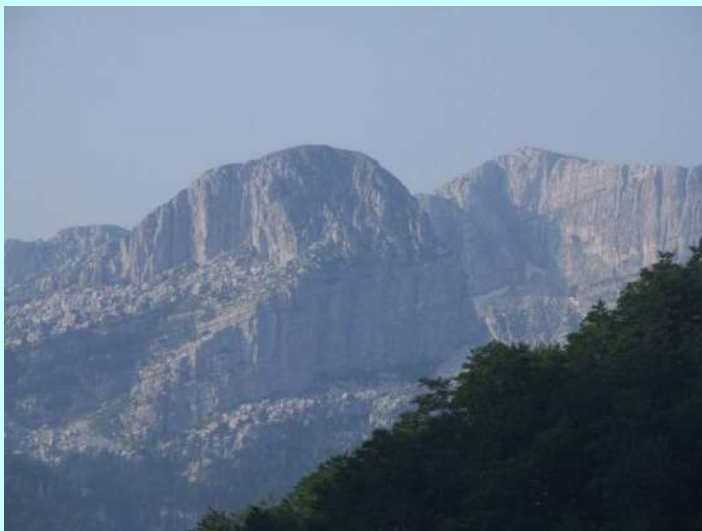
Moračke planine, 16. - 18. jul 2010.

Moračke planine se nalaze u centralnoj oblasti Crne Gore. Ime su dobile po istoimenoj reci. Nastavak su grebena planine Lola i okružene rekom Moračom sa severoistočne i istočne strane. Sa južne strane se nalaze oštri grebeni planine Maganik a sa zapadne poseban prirodni fenomen je kanjon reke Mrtvice - visoravan Konjsko. Uobičajeni pristup je upravo sa ove visoravni, od Nikšića i nikšićke župe, ili od planinarskog doma na Vučju.

Na Moračke planine je moguć pristup i od Međurečja kroz kanjon Mrtvice ili od Dragovića polja sa severne strane. Zbog obilnih padavina preko leta, planine su bogate pašnjacima koji su maksimalno iskorišćeni. Najposećenije mesto na Moračkim planinama je ledničko Kapetanovo jezero do koga vodi asfaltni put i malo makadama od Nikšića preko rudarskog mesta Zagrada i Kuskog brda. Kapetanovo jezero je dužine 480m, širine 380m i dubine 37m. Nalazi se na visini od 1678m. Posebno prirodno bogatsvo je kanjon reke Mrtvice koji je netaknuti deo prirode. Strme litice, uski prolazi, prelepe vodene kade, vodopadi i vrela čine kanjon impresivnim za svakog posetioca. Boraviti u ovom planinskom masivu a ne videti kanjon Mrtvice, prava je šteta.

Najviši vrhovi Moračkih planina su Lastva (2226m), Zgradac (2217m), Stožac (2141m), Vojnovac (2072m) i drugi. Svojim oblikom Moračke planine mame mnogobrojne zaljubljenike prirodnih lepota. ([izveštaj iz 2009.](#))

Iznad Bojovića bara nalazi se Veliki i Mali Žurim. Do podnožja Malog Žurima je asfaltni put i katunsko naselje. Neuobičajeno je da su južne strane ovih vrhova jako strme i nepristupačne a severne blago strme pogodne za planinare. Mali Žurim sa tri vertikalne stene je pravi izazov planinarima.

Zbog opravdane sprečenosti našeg vodiča Zorana Kovljenica i ove godine sam poveo planinare u prelepi masiv Moračkih planina. Krenuli smo u petak naveče ka Crnoj Gori. Uobičajeno smo noću putovali a danju planinarili. Rano smo stigli u Nikšić i nastavili ka nikšićkoj župi. Ovom prilikom smo bez problema odabrali pravi put. Prepoznajemo uzani asfaltni put koji vodi preko Bojovića Luke do istoimenih katuna. Na izlasku iz šume ugledasmo oštre vrhove Malog Žurima. Pravi izazov i za planinare i alpiniste.

Asfaltni put nas dovede do podnožja Žurima. Probudismo čobane koji samo što su izašli u svoje katune. Nakon kratkotrajne pripreme započeli smo uspon najpre na Veliki pa na Mali Žurim. Prepoznamo stazu koja negubeći visinu, prolazi sa zapadne strane Malog Žurima. Presecamo dolinu koja razdvaja ove vrhove kod Piperskih katuna. Vreme sunčano i prohladno. Zaobiđosmo vertikalne strane Velikog Žurima i sa zapadne strane blagim padinama se penjemo na vrh. Rano smo izašli na vrh sa koga pogled daleko dopire. Nakon kratkotrajnog izležavanja krenuli smo natrag istom stazom do Piperskih katuna pa na Mali Žurim. Nepostoje obeležene planinarske staze za ove vrhove. Procenjujemo kako bi bilo najlakše. U svakom slučaju treba da izađemo na istočno sedlo između Malog Žurima i bezimene kote 1933m. Završni uspon na jedan od vrhova Malog Žurima je veoma eksponiran sa uskom stazom koja vodi na omali plato.

Konačno smo na vrhu. Oprezno smo sišli do sedla. Jedna grupa planinara je nastavila pešačenje ka Kapetanovom jezeru dolinom između Šljemena i Ilijinog vrha. Druga grupa je sišla do minibusa i nastavila ka Kapetanovom jezeru gde smo prenoćili u šatorima.

Kapetanovo jezero je poseban dragulj Moračkih planina. Nalazi se na visini od 1678m. Okolina jezera je blago travnata pogodna za ispašu i katune.

Sutradan smo krenuli u kanjon Mrtvice. Stožac zaobilazimo preko rosnih livada sve do makadamskog krivudavog puta koji vidi u Velje Duboko. Od ovog zaeka počinje kanjon reke Mrtvice. Na početku je staza ravna i zarasla. Nakon dva kilometra prelazimo na desnu stranu kanjona. Početak kanjona je bez vode koja se pojavljuje najpre u kamenim kadama koje su kaskadno poređane. Iskoristili smo priliku za osveženje kada se staza približila potoku. Nastavljamo niz kanjon do vertikalne stene u kojoj je uklesana staza. Nekada je ovo bio jedini put između planinski zaseoka i magistralnog puta koji vodi za Podgoricu. U donjem delu kanjona je mnogo više vode sa predivnim vrelima i bukovima. Konačno se reka Mrtvica uliva u Moraču. Za mnoge koji nisu videli vodu reke Mrtvice je voda Morače etalon bistroće. Nakon osveženja u obližnim kafićima nastavili smo put za Beograd.

Izveštaj, vođa puta: Vladislav Matković
Fotografije: Dušan Beatović